

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΙΟΥΛΙΟΥ 2024

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΑΤΕΡΩΝ Δ' ΟΙΚΟΥΜ. ΣΥΝΟΔΟΥ (Ματθ. ε' 14-19)
14 Ιουλίου 2024

Ἡ σημερινὴ Κυριακὴ, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, εἶναι ἀφιερωμένη στοὺς ἀγίους Πατέρες τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, οἱ ὁποῖοι διεκήρυξαν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος, ἀλλὰ ταυτόχρονα εἶναι ἕνας. Οἱ δύο φύσεις ἐνώθηκαν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ διακρίνονται καὶ νὰ διαφέρουν μεταξύ τους, ἀλλὰ καὶ δὲν χωρίζονται, ἐπειδὴ εἶναι ἐνωμένες σὲ ἕνα πρόσωπο. Ἀπ' τὴν συνύπαρξή τους γίνεται μία ἀνταλλαγὴ δώρων καὶ ἡ ἀνθρώπινη φύση ἐμπλουτίζεται ἀπ' τὴν θεία. Ἡ κατώτερη ἀπ' τὴν δύο φύσεις λαμβάνει ἀπ' τὴν ἄλλη ὅ,τι δὲν ἔχει μόνη της.

Στὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν ἐπὶ τοῦ Ὄρους Ὁμιλία τοῦ Κυρίου ποὺ ἀκούσαμε στὴ Θεία Λειτουργία, ὁ Χριστὸς παρομοιάζει τοὺς μαθητὲς Του μὲ τὸ ἀλάτι καὶ τὸ φῶς. Οἱ πιστοὶ δηλαδὴ θὰ πρέπει νὰ ἔχουν τὴν ιδιότητα τοῦ ἀλατιοῦ καὶ τοῦ φωτός, ἀλλὰ σὲ σχέση μὲ τὸν κόσμον, μέσα στὸν ὁποῖο ζοῦν. Τὸ ἀλάτι ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ ἦταν τὸ ὑλικὸ ἐκεῖνο ποὺ προστάτευε τὴν τροφὴ ἀπ' τὴν σήψη, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχαν τὰ ψυγεῖα καὶ ὁ ἠλεκτρισμὸς. Τὸ φῶς ἐμποδίζει καὶ διαλύει τὸ σκοτάδι. Οἱ Χριστιανοὶ ἀναλαμβάνουν τὴν εὐθύνη νὰ ἐμποδίζουν στὸν κόσμον γύρω τους τὴν ἀποσύνθεση καὶ τὴν κυριαρχία τοῦ σκοταδιοῦ. Γιὰ νὰ παρομοιάζει ὁ Χριστὸς τοὺς πιστοὺς μὲ τὸ ἀλάτι καὶ τὸ φῶς σὲ σχέση μὲ τὸν κόσμον, αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὁ κόσμος εἶναι δυνατὸν νὰ κινηθεῖ πρὸς δύο κατευθύνσεις, εἴτε νὰ προοδεύσει εἴτε νὰ καταστραφεῖ. Πότε κινεῖται πρὸς τὴν μία καὶ πότε πρὸς τὴν ἄλλη κατεύθυνση, εὐκόλο εἶναι νὰ καταλάβουμε ἀπ' τὰ συμφραζόμενα τῆς ἐπὶ τοῦ Ὄρους Ὁμιλίας. Λίγο παραπάνω ὁ Χριστὸς εἶπε τοὺς «μακαρισμοὺς», περιέγραψε δηλαδὴ τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἀληθινῶν μαθητῶν Του. Εἶπε σὲ γενικὲς γραμμὲς ὅτι σὲ ἕνα κόσμον ποὺ κυριαρχεῖ τὸ μῖσος, ἡ ἀδικία, τὸ συμφέρον καὶ ὁ ἐγωισμὸς, οἱ ἀληθινοὶ Χριστιανοὶ ὀφείλουν νὰ ἀντιπαραθέτουν τὴν ἀγάπη, τὴν θυσία, τὴν ἀνιδιοτέλεια καὶ τὴν ταπεινοφροσύνη.

Δὲν ζήτησε ὁ Χριστὸς ἀπ' τοὺς μαθητὲς Του τὴν ἀπομάκρυνση ἀπ' τὸν κόσμον καὶ τὴν ἀπομόνωση. Πολὺ περισσότερο δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν ἀδιαφορία γιὰ τὴν πορεία καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ κόσμου. Ἀπ' τὴν ἄλλη πλευρά, ὑπογραμμίζει τὴν ἀνάγκη νὰ διαφέρουν οἱ μαθητὲς Του ἀπ' τὸν κόσμον, νὰ σκέπτονται καὶ νὰ ἐνεργοῦν διαφορετικὰ ἀπ' τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου, νὰ ἔχουν ὡς κριτήριον τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ εἶναι σταθεροὶ ὁ προσανατολισμὸς τους πρὸς τὸν ἐρχόμενο κόσμον τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἄν δὲν συμβαίνει

αυτό, τότε δὲν ἔχει νόημα ἡ παρουσία τους. Στὴν περίπτωση αὐτὴ θὰ εἶναι ὅπως τὸ ἀλάτι ποὺ ἔχασε τὴν ἰδιαίτερη χημικὴ του σύσταση καὶ ἔπαυσε νὰ προστατεύει ἀπ' τὴν σήψη τὶς τροφές ἢ νὰ ἐμποδίζει τὴν μόλυνση ἀπ' τὶς πληγές καὶ τὰ τραύματα. Ὅποτε εἶναι ἄχρηστο καὶ οἱ ἄνθρωποι θὰ τὸ ρίξουν στὰ σκουπίδια. Κατὰ ἓνα ἀνάλογο τρόπο, τὸ φῶς, μὲ τὴν παρουσία του καὶ μόνο, λάμπει μέσα στὸ σκοτάδι. Καὶ ἡ παρουσία τῶν ἀληθινῶν χριστιανῶν, χωρὶς οἱ ἴδιοι νὰ θέλουν νὰ αὐτοπροβάλλονται καὶ νὰ διαφημίζονται, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν προκαλέσει τὸν θαυμασμὸ στὸ περιβάλλον τους. Ὅπως εἶναι γραμμένο σὲ ἄλλο σημεῖο τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἐὰν ἐξ αἰτίας τῆς κακῆς συμπεριφορᾶς τῶν λεγομένων χριστιανῶν βλασφημεῖται τὸ Ὄνομα τοῦ Θεοῦ μπροστὰ στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, ἄλλο τόσο μὲ τὴν ἀρετὴ τῶν πραγματικῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ δοξάζεται τὸ ἅγιο Ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἔκφραση «ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων» δὲν σημαίνει, ὅπως ἤδη εἶπαμε, ὅτι οἱ χριστιανοὶ ἐπιδιώκουν τὴν αὐτοπροβολή. Λίγο παραπάνω ἄλλωστε ὁ Χριστὸς μίλησε γιὰ τὸ θέμα αὐτό. Ὡστόσο, «ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων» σημαίνει ὅτι οἱ πιστοὶ ἔχουν καθήκον νὰ ὁμολογοῦν τὴν ἀλήθεια σὲ μία κοινωνία ποὺ ὁ καθένας θεωρεῖ ὅτι εἶναι ἐλεύθερος νὰ πράττει ὅ,τι τοῦ ἀρέσει. Σὲ ἓνα κόσμο ποὺ κυριαρχεῖ ὁ ὑποκειμενισμὸς καὶ σὲ μία κοινωνία ποὺ ἀνέχεται καὶ δικαιολογεῖ τὰ πάντα, οἱ Χριστιανοὶ μὲ τὸν λόγο τους, ὅταν βεβαίως εἶναι «ἄλατι ἡρτυμένος», κυρίως ὅμως μὲ τὴν ζωὴ τους, καλοῦνται νὰ δείξουν τὸν διαφορετικὸ τρόπο ζωῆς, τὸν σύμφωνο μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Χριστὸς, ὅταν δίδασκε, ἀντιμετώπιζε πολὺ συχνά, τὴν κατηγορία ὅτι εἶναι παραβάτης τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου. Στὴν κατηγορία αὐτὴ ὁ Χριστὸς ἀπαντοῦσε ὅτι, ὄχι μόνο δὲν εἶναι παραβάτης, ἀλλὰ στὴν πραγματικότητα Αὐτὸς ἐκπλήρωσε τὸν Νόμο μὲ ἰδιαίτερη ἀκρίβεια. Κανεὶς ἄλλος δὲν τήρησε τὸν Νόμο ὅπως ὁ ἀναμάρτητος Χριστὸς. Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο πολὺ σημαντικό. Οἱ ἄνθρωποι αἰσθάνονται καταπίεση μπροστὰ στὸν ὅποιοδήποτε νόμο, δὲν τοὺς εὐχαριστεῖ ἡ τήρηση τῶν νόμων, ἐπειδὴ αἰσθάνονται ὅτι τοὺς περιορίζει. Ὁ Χριστὸς προσφέρει ἓνα ἐσωτερικὸ κίνητρο, ὥστε ὁ Νόμος τοῦ Θεοῦ νὰ φαίνεται εὐκολος καὶ εὐχάριστος. Τὸ ἐσωτερικὸ αὐτὸ κίνητρο δὲν εἶναι ἄλλο ἀπ' τὴν Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἡ ὁποία δόθηκε στοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν Πεντηκοστή. Μὲ τὴν δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι σχετικῶς εὐκολο νὰ τηρήσει ὁ ἄνθρωπος τὸν Νόμο τοῦ Θεοῦ. Ἄλλωστε, ὁ Χριστὸς συμπλήρωσε τὸν Νόμο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης μὲ καινούριες ἐντολές, οἱ ὁποῖες φαίνονται δυσκολότερες στὰ μάτια τῶν συνηθισμένων ἀνθρώπων. Ἐὰν στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ἀπαγορευόταν ὁ φόνος, ἔρχεται ὁ Χριστὸς καὶ προσθέτει ὅτι δὲν ἀπαγορεύεται μόνο ὁ φόνος, ἀλλὰ ὅτι καὶ ὁ φθόνος εἶναι ἐπικίνδυνος, γι' αὐτὸ ἅς φροντίζουν οἱ μαθητές Του νὰ τὸν βγάζουν γρήγορα ἀπ' τὶς καρδιές τους.

Ὁ Χριστὸς, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἔθεσε αὐτὸν τὸν καινούριο Νόμο τῆς Χάριτος καὶ πρῶτος Αὐτὸς ἐφάρμοσε αὐτὴν τὴν καινούρια διδασκαλία. Ὑπάρχει βεβαίως κίνδυνος νὰ

δημιουργηθεῖ ἡ ἐντύπωση ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι μόνο ὠραῖες θεωρίες. Καὶ ὑπάρχει ἐπίσης ὁ κίνδυνος νὰ νομίσει κάποιος ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ ἐντολὲς εἶναι ἀνεφάρμοστες καὶ οὐτοπικές. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας εἶναι αὐτοὶ ποὺ δίδαξαν τὸ Εὐαγγέλιο χωρὶς προσθαφαιρέσεις καὶ χωρὶς ἐκπτώσεις, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ποὺ ἔζησαν τὸ περιεχόμενο τῆς εὐαγγελικῆς διδασκαλίας. Ἀπέφυγαν μὲ τὸν συνδυασμὸ αὐτὸ τὸν μεγαλύτερο κίνδυνο, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ὑποκρισία καὶ ἡ ἀσυνέπεια. Ὅπως λέγει ὁ λαὸς σοφότατα, «δάσκαλε ποὺ δίδασκες καὶ λόγο δὲν ἐκράτεις...». Ὅπως οἱ ἅγιοι Πατέρες μετέδιδαν ἀπ' τὸ Φῶς τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν κόσμον, αὐτὸ τὸ Φῶς μὲ τὴν σειρά μας νὰ ἀκτινοβολοῦμε καὶ ἐμεῖς πρὸς τὸ εὐρύτερο περιβάλλον μας.

π. Ν.Η.

[dkpdf-button]